

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 29 јануари 2021 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: декември 2020 година

- Во декември 2020 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 4,63% и оствари месечен и годишен пад од 0,05 п.п. и 0,31 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити забележа минимален месечен пад од 0,01 п.п. и изнесува 0,95%. Споредено на годишна основа, каматната стапка на вкупните депозити е пониска за 0,31 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити, во декември, изнесува 3,78% и на месечна и годишна основа е намалена за 0,20 п.п. и 0,37 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на новопримените депозити забележа пад од 0,14 п.п. на месечно ниво и изнесува 0,68%, додека на годишно ниво се намали за 0,46 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити^{3,4,5}

	12.2019	3.2020	6.2020	9.2020	11.2020	12.2020
во % на годишно ниво						
Вкупни кредити	4.94	4.89	4.80	4.70	4.68	4.63
Корпоративен сектор	4.17	4.08	3.93	3.80	3.77	3.73
Домаќинства	5.70	5.64	5.63	5.53	5.49	5.46
Новоодобрени кредити	4.15	4.12	3.94	3.99	3.98	3.78
Корпоративен сектор	3.80	3.79	3.68	3.82	3.66	3.42
Домаќинства	4.71	4.83	4.42	4.51	4.51	4.38
Вкупни депозити	1.26	1.11	1.09	0.98	0.96	0.95
Корпоративен сектор	1.53	1.24	1.27	1.14	1.19	1.22
Домаќинства	1.23	1.10	1.07	0.96	0.94	0.92
Новопримени депозити	1.14	0.54	0.64	0.76	0.82	0.68
Корпоративен сектор	1.11	0.20	0.43	0.74	0.81	0.38
Домаќинства	1.17	0.94	0.85	0.78	0.83	0.85

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може познателно да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

⁴ Во август 2020 година е укината дозволата за основање и работење на една банка. Податоците за каматните стапки за јули 2020 година ги вклучуваат јунските податоци за каматните стапки за оваа банка.

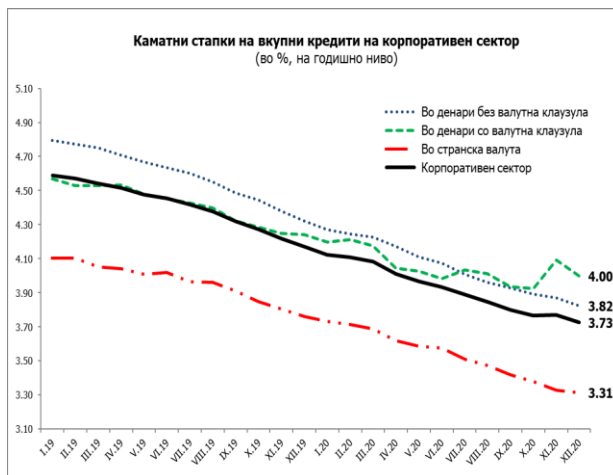
⁵ Податоците за каматните стапки од август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

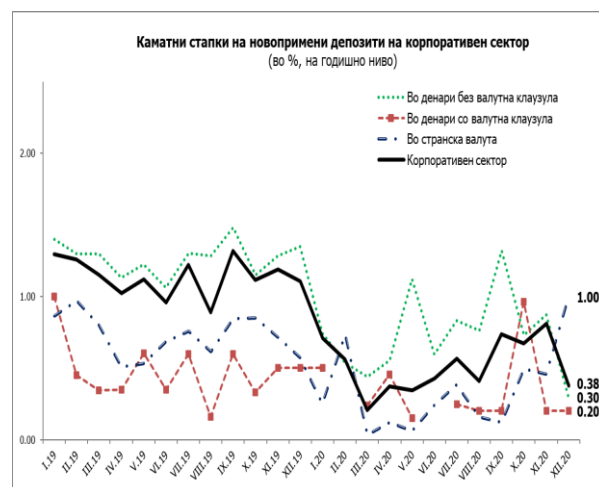
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁶

- Во декември, просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, е намалена за 0,04 п.п. и изнесува 3,73%. Месечната промена произлегува од падот кај сите компоненти на оваа каматна стапка: каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,09 п.п. и 0,05 п.п., соодветно) и кредитите во странска валута (за 0,02 п.п.). Анализирани на годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор се намали за 0,44 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, овој месец, е пониска за 0,24 п.п. на месечно ниво и изнесува 3,42%. Надолната промена целосно се должи на падот на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,36 п.п.), додека каматните стапки на кредитите во странска валута и денарските кредити со валутна клаузула бележат раст (за 0,27 п.п. и 0,12 п.п., соодветно). На годишна основа, оваа каматна стапка бележи пад од 0,38 п.п.

Извор: НБРСМ.

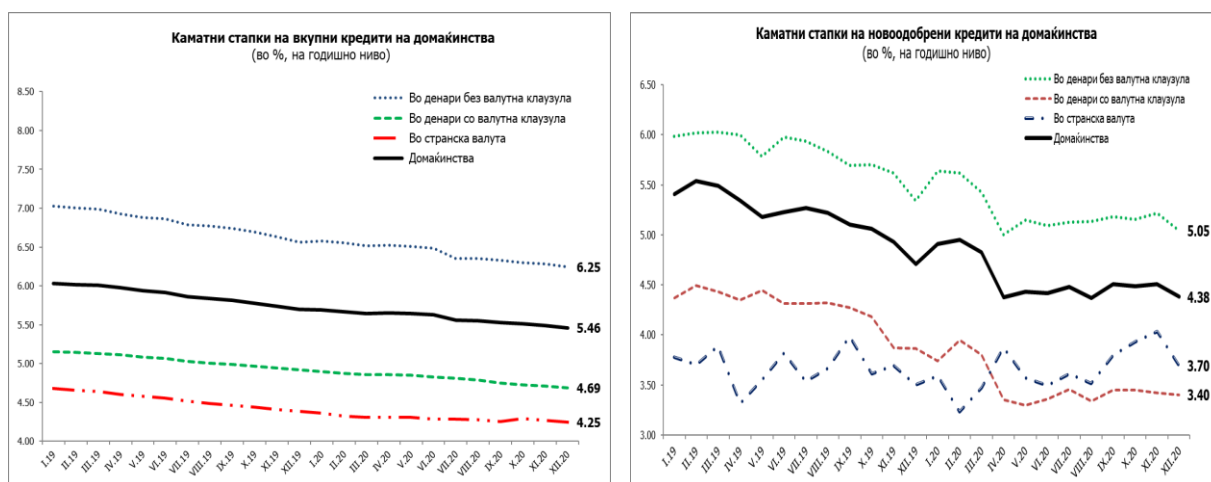
⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во декември, бележи месечен раст од 0,03 п.п. и изнесува 1,22%. Растот произлегува од повисоките каматни стапки на депозитите во странска валута и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,04 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула се намалени (за 0,04 п.п.). Во споредба со истиот период претходната година, кај оваа каматна стапка е забележан пад од 0,31 п.п.
- Во декември, каматната стапка на новопримените депозити⁷ на корпоративниот сектор е пониска за 0,43 п.п. на месечно ниво и изнесува 0,38%. Надолната промена целосно се должи на намалените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,58 п.п.), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула и раст кај каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,54 п.п.). Каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор е намалена за 0,73 п.п. на годишно ниво.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

- Во декември 2020 година, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е намалена за 0,03 п.п. на месечна основа и изнесува 5,46%. Притоа, падот е резултат на намалувањето кај сите компоненти: каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,03 п.п.), каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,02 п.п., соодветно). Просечната каматна стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во споредба со декември 2019 година, е намалена за 0,24 п.п.

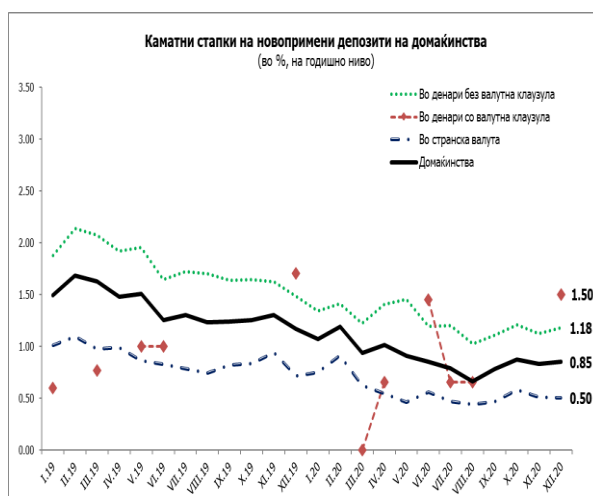
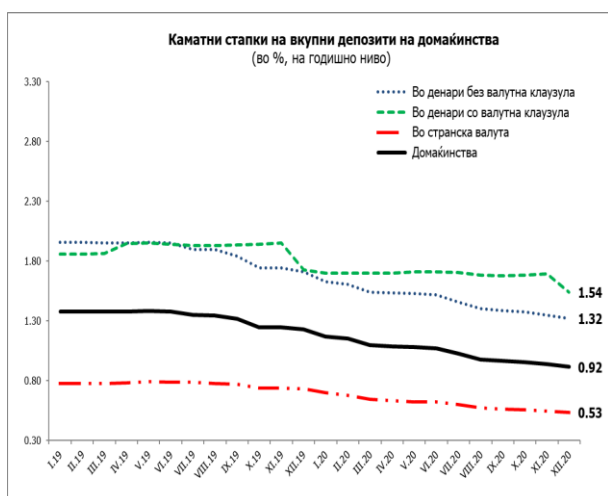
⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, во декември, оствари месечно намалување од 0,13 п.п. и се сведе на 4,38%. Анализирани според валутната структура, месечната промена се објаснува со падот кај сите компоненти: каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,33 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,17 и 0,02 п.п., соодветно). На годишно ниво, оваа каматна стапка бележи намалување за 0,33 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата, овој месец, е пониска за 0,02 п.п. на месечна основа и изнесува 0,92%. Надолната промена се должи на падот на каматните стапки кај сите компоненти, и тоа: денарските депозити со и без валутна клаузула (за 0,16 п.п. и 0,03 п.п., соодветно) и депозитите во странска валута (за 0,02 п.п.). Анализирани на годишно ниво, каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата е намалена за 0,31 п.п.
- Во декември, кај каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁹, е забележан месечен раст од 0,02 п.п. и изнесува 0,85%. Месечниот раст се должи на зголемените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,06 п.п.), додека каматните стапки на депозитите во странска валута бележат минимален пад (за 0,01 п.п.). Истовремено, каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула овој месец изнесува 1,50%, за разлика од претходните три месеци кога банките и штедилниците не примиле депозити од овој вид. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата, во споредба со истиот период претходната година, бележи намалување на 0,32 п.п.

⁹ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 26 февруари 2021 година (референтен пресек заклучно со јануари 2021 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).